

Mot.
1989/90
K501 – 504

Motion till riksdagen

1989/90:K501

av Birgit Friggebo (fp)

Ansvarsfrihet för myndigheter, m.m.

Oredan i den statliga ekonomiska förvaltningen

Den statliga revisionens uppgift är att tvinga fram effektivitet och ordning i den statliga förvaltningen. Under senare år har antalet myndigheter som fått anmärkningar från riksrevisionsverkets redovisningsrevision ökat. År 1987 avgavs 9 s.k. orena revisionsberättelser, 1988 uppgick de till 31 och 1989 hade de ökat till 55. Bakom dessa s.k. orena revisionsberättelser med anmärkningar ligger allvarliga, djupgående och väsentliga brister i myndigheternas ekonomiska förvaltning.

Många myndigheter efterkommer RRV:s anmärkningar och vidtar rättelser. Andra kritiserar år efter år utan att åtgärder vidtas. Ibland beror det på myndigheten själv och ibland beror det på att myndigheten inte fått tillräckligt med resurser för att avhjälpa bristerna. Det kan inte accepteras att de resurser som riksdagen ställer till regeringens och myndigheternas förfogande används på ett felaktigt och släpphänt sätt. Åtgärder måste vidtas för att åstadkomma en förändring.

Förslag

Redovisningsrevisionens status är låg i Sverige både i kommuner och på statlig nivå. Statusen måste höjas. En väg att gå är att göra revisionen mer synlig. Det finns en viktig skillnad mellan den privata och statliga sektorn när det gäller att behandla frågor om bokslut, revisionsberättelse och ansvarsfrihet. I den privata sektorn behandlar styrelsen granskningen och berättelsen ingående och bolagsstämmor och årsmöten beslutar om ansvarsfrihet. Något liknande förekommer inte i myndigheterna.

En förändring borde komma till stånd. Någon instans borde godkänna bokslutet och revisionsberättelsen och fatta beslut om ev. åtgärder för att komma tillrätta med felaktigheter som påtalats av revisionen. Olika lösningar är tänkbara.

Med de nya bestämmelserna för verksledningarna har styrelsernas roll begränsats. En möjlighet skulle vara att styrelserna fattar beslut om vilka åtgärder som skall vidtas i anledning av revisionsanmärkningarna och i övrigt fastställer bokslutet och godkänner revisionsberättelsen. Mer naturligt faller det sig att regeringen såsom representant för "ägarna" godkänner berättelsen

(beviljar ansvarsfrihet). I samband därmed kan regeringen kommentera anmärkningarna och ge de direktiv till myndigheterna som behövs. Ett tredje alternativ kunde vara att riksdagen eller ett eller flera av riksdagens utskott utövade ägarinflytandet. Fördelen med en sådan uppläggning vore att fel och brister hos myndigheterna komme upp till en offentlig debatt. Folkpartiet har i annat sammanhang föreslagit att RRV:s hela revision skall överföras till riksdagen. I avvaktan på en sådan mer omfattande förändring måste dock åtgärder vidtas redan nu.

Med anledning av införandet av treårsbudgetering har regeringen tillsatt en utredning om hur den framtida redovisningsrevisionen skall fungera. Utredningen bör anförtros uppgiften att utreda hur och var revisionsberättelser och ansvarsfrågorna lämpligen bör behandlas så att redovisningsrevisionens status och inflytande kan höjas.

Inom den privata sektorn finns en bokföringslag. Den föreskriver ingående vilka krav som skall ställas på en ordnad redovisning. I lagen finns också saktionsbestämmelser för brott mot bokföringskraven. För den statliga redovisningen finns en bokföringsförordning. Den är mindre utförlig än bokföringslagen. Det bör övervägas att förordningen görs om till en redovisningslag som beslutas av riksdagen och som reglerar kraven på den statliga redovisningen och ansvarsfrågorna.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

1. att riksdagen hos regeringen begär förslag om hur bokslut, revisionsberättelser och ansvarsfrihetsfrågor för de statliga myndigheterna skall behandlas.
2. att riksdagen hos regeringen begär förslag om en redovisningslag för de statliga myndigheterna.

Stockholm den 23 januari 1990

Birgit Friggebo (fp)